

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2013

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2013

Ukiuortumik nalunaarusiaq 2013

Kalaallit Nunaanni

Naatsorsueqqissaartarfimmit

Saqqummersitaq aamma nassaassaavoq

uani: www.stat.gl

Najugaq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025

3900 Nuuk

Tlf.: 34 57 70

Fax: 34 57 90

E-mail: stat@stat.gl

www.stat.gl

GLN 5790001952709

Siulequt

Naatsorsueqqissaartarfiup 2013-mut ukiumoortumik nalunaarusiaa saqqummiunneqarpoq. Naatsorsueqqissaartarfiup suliassai, tassunga ilanngullugu suliffeqarfiup inatsisitigut tunngavigisai aqutsinermilu pissutsit kiisalu siulersuisut suliassanik pingaarnersiunerat nalunaarusiami allaaserineqarput. Tamatuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfimmi ukiup ingerlarnga 2013-mi kisitsisitigut paasissutissanut suliarineqartunut kiisalu suliffeqarfiup aningaasaqarneranut, sulisutigut illutatigullu nukissat pillugit takussutissartalik nalunaarusiap imarai.

2013-mi angusat ataatsimut isigalugit naammagarput. Piffissaq eqqorlugu saqqummersinneqartartut aatsaat taamak amerlatigipput. Piginnittussaati-taaneq pitsanngoriartinneqarpoq ullumikkut pineqartunut piunasaqaatit annikillisinngikkaluarlugit. Naatsorsueqqissaarfiutaaq naatsorsueqqissaartarnerit qitiusut arlallit ineriartortinneqarnerat ingerlatiinnarsimavai, peqataanillu aningaasaqarneq suli pitsanngorteriarsimallugu.

Naatsorsueqqissaartarfiup nuna tamakkerlugu tunisassiorneq tunngavigalugu naatsorsuutit 2009-mut 2010-mullu inaarutaasumik kisitsisitallit saqqummersittarnerat 2013-mi ingerlatiinnarpaa. 2014-miit nuna tamakkerlugu naatsorsuutit ukioq naatsorsuiffiusoq aallaavigalugu ingerlaavartumik saqqummersinneqartalissapput. 2013-miitaaq aalisakkanut pingaaruteqarnerpaanut akinut naleqqersuutit eqqunneqarpoq, sanaartukkanullu aningaasartuutinut naleqqarsuut nutaaq pitsanngortitarlu eqqunneqarluni. Suliassanik piniarneqartartuniit isertitat 2009-miit aatsaat taamak qaffasitsigipput.

Ukiuni kingulliunerusuni aningaasaqarnerup naatsorseriaatsit ajunnginnerit pitsaanerillu atorlugit pitsanngoriartinnissaa 2014-mi suli qitiutinneqassaaq. Tassunga atatillugu pingaaruteqarpoq suleqatit pingaaruteqartut tigummiinnarnissaat, sulisussallu amerlanerit sulianut attuumassuteqartunut piginnaneqartut sulisussarsiarinissaat piginnarnissaallu iluatsissasoq aamma pingaaruteqarluni.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq Naatsorsueqqissaartarfiup suliai pillugit ilisimasanut annertusaaqataasinnaassasoq siulersuisut neriuutigaa.

Vøgg Løwe Nielsen
Siulersuisunut siulittaasoq

Imarisai

1. Naatsorsueqqissaartarfiup suliassai aqunneqarneralu	7
1.1. Suliassat pingaarnert	7
1.2. Siulersuisut suliassaat katitigaanerallu	7
1.3. Ukiumut aggersumut naatsorsuutigineqartut	8
2. Naatsorsueqqissaartarfimmi ukioq qaangiuttoq	10
2.1 Naatsorsueqqissaarnernik saqqummersitsisarneq	10
2.2 Suliassat piniarneqartut	17
2.3 Nunani tamalaani naatsorsueqqissaarnerit	18
2.4 Ilisimatusarneq	18
2.5 Naatsorsueqqissaarnernik simmarterineq	18
2.6 Aningaasaqarnikkut isumalluutit	23
2.7 Sulisut	24
2.8 Allaffeqarneq	25
3. Tapiliussat	27

1. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup suliassai aqunneqarneralu

Kalaallit Nunaanni naatsorsueqqissaartarfik

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik naatsorsueqqissaarnernut qitiusumik oqartussaasuvoq. Naatsorsueqqissaartarfiup inuiaqatigiit tungaasigut ineriartornerup, politikikkut allaffisornikkullu aalajangiinerit kiisalu pilersaarusiomerit misissoqqissaarnissaannut paasissutissatigut tunngavigineqartut qulakkeermeqarnissaat anguniagaraa.

Aqutsineq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup pingaarnertigut akisussaaffigineqarnera siulersuisunit isumagineqarpoq, taakkulu tallimanik ilaasorta-qarput inuiaqatigiinni pissutsinik ilisimasaqartunik. Ulluinnarni aqutsisoqarneq naatsorsueqqissaartarfimmi pisortaasumit isumagineqarpoq, taassumalu suliffeqarfik avammut nittarsaattarpaa.

Aaqqissuussaanikkut inissisimaneq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik aaqqissuussaanikkut Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup (AN) ataaniippoq.

1.1 Pingaarnertut suliassat

Pingaarnertut suliassat Inatsisartut inatsisaanni nr. 5, 19. juli 1989-imeersumi takuneqarsinnaapput. Inatsit 1. januar 2000-mi atuutilerpoq.

Inatsit naapertorlugu Naatsorsueqqissaartarfik Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni pissutsit pillugit kisitsisitigut paasissutissanik katersuinermigut suli-qarnermigullu tamanut saqqummiussisussaavoq. Naatsorsueqqissaartarfik aamma akilerneqarluni kisitsisitigut paasissutissanik katersuilluni, suli-qarluni tamanut saqqummiussisinnaavoq. Kiisalu Naatsorsueqqissaartarfik nunani tamalaani naatsorsueqqissaarneq pillugu suleqatigiinnermut atatil-lugu suliassanik isumagisaqarpoq.

1.2 Siulersuisut suliassat katitigaanerallu

Siulersuisut suliassat

Siulersuisut suliassat Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 29. oktober 1999-imeersumi takuneqarsinnaasut ukuupput:

- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut pingaarnertut akisussaaffik isumagissallugu
- Naatsorsueqqissaarnerit tamaneersut katiternissaannut siunnersuuteqassallutik
- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik anguniakkanut aalajangersakkat naapertorlugit sulinersoq nakkutigissallugu
- Suliniuteqarfigineqartunut piffissaq ungasinnerusoq isigalugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup pilersaarusiomeri akuersissutigissallugu
- Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup sulinissamut pilersaarutai akuersissutigissallugit

Siulersuisut katitigaanerat

- Ukiumut ataasiartumik suliffeqarfiup sulinera pillugu Naalackersuisunut nalunaarummik tunniussaqtarnissaq Siulersuisut 2013-ip naanerani ukuninnga inuttaqarput, taakku atuuffiisa atorunnaarnissaat ungaluusami nalunaarlugu:

- Vøgg Løwe Nielsen, siusinnerusukkut Danmarks Statistikimi allaffimmi pisortaq (juni 5, 2014)
- Henrik Leth, Polar Seafoodimi siulersuisuni siulittaasoq (5. juni 2013)
- Kim Neumann Nielsen, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi pisortaq (juni 5, 2016)
- Aaja Chemnitz Larsen, meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit suliniaqatigiiffimmi MIO-mi meeqqat illersuisuat (5. juni 2015)
- Karl Davidsen, KANUKOKA-mi pisortap tullia (5. juni 2015)

Siunnersortaaneq Josef Kajangmat 2013-mi Naatsorsueqqissaartarfimmi sulisut sinnerlugit alaatsinaatsutut siulersuisunut ilaavoq

Ukiumi ingerlareersumi Henrik Leth siulersuisuni ilaasortatut Naalackersuisunit toqqaqqinneqarpoq, Kim Neumann Nielsenilu siullermeerluni toqqaqqarneqarluni. Lisbeth Møller Jensen Danmarkimut nuunnermimut atatillugu nammineerluni kissaateqarnermigut siulersuisuni ilaasortaajunnaarpoq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi siulersuisut 2013-mi pingasoriarlutik ataatsimiipput. Siullermik ataatsimiinnermi 2012-mi sulisimanagerup nalilersorneqarnissaa qitiutinneqarpoq. Ataatsimiinnerup tullissaani pingaarnertigut suliffeqarneq siammarterisarnelru qitiutinneqarput, ataatsimiinnermilu kingullermi missingersuutit suliassanullu pilersaarutit aqquagalugit 2014-ip pilersaarusiornissaa qitiutinneqarluni.

1.3 Ukiumut tulliuuttumut naatsorsuutigisat

Siulersuisut 2013-misulli ukiumi tulliuuttumi pingasoriarlutik ataatsimiinnerarput. Marsip qaammataani siulersuisut ukiumoortumik nalunaarusiaq eqqartussavaat, aggustillu qaammataani suliassatigut sammisaaq qitiutinneqassaaq kiisalu novembarip qaammataani 2015-mut missingersuutit sulinissanullu pilersaarut pingaarnerutillugit sammissallugit.

2014-mi kisitsisinik piniartarnerup paasititsiniaanerullu nukittorsarnissaat siunertaralugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi suliassaqqarfinnik arlalinnik toqqaasoqarpoq.

*Tuungaviusunik
naatsorsueqqissaarnerit
immikkut
isiginiarneqarnerat*

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup 2014-mi kisitsisitigut tunngaviusunik paasissutissat aalajangersimasumillu ukiumoortumik suliakkiissutaallutik suliarineqartartut salliutillugit suliareqqinniarpai. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik suliakkiissutaasunik kisitsisitigut tunngaviusumik paasissutissiissusiornermi suliassanut pilersaarusiornermut naapertuussinnaanerat aammalu sulisussatut pisariaqartinneqartut atorneqarsinnaanerit malillugu suli suliqaqtarsinnaassaaq.

*Sulisussarsiniarneq
sulisooreersunillu
tigumminniinnarneq*

Tassunga atatillugu sulisut soraarsinnaanerannit suliffeqarfiup eqqugaasinnaanera aammalu ilinniagartuutut piginnaasalinnik sulisussarsiorsinnaanerup pingaaruteqarnera Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup immikkut eqqumaffigai. Taamaattumik Naatsorsueqqissaartarfiup sulisui pingaarnit aammalu siunissami sulisussanik pikkorissunik kajumissaarinissaq siunertaralugu nunatsinni kandidatitut ilinniartarfiup ilinniartut akornanni Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup ersarinnerulernissaa immikkut isiginiarneqassapput.

*Suliassatigut
suliniuteqarfigisassat*

Ineriartortitsinermit suliassanut sulisussanik qanoq pisariaqartitsisoqartiginera naapertorlugu suliniuteqarfigisassanik nutaanik siulersuisut aalajangersaasimapput.

- Pinerluuteqarsimasunut kisitsisit paasissutissat elektroniskiusut politiineersut aallaavigalugit suliareqqinneqassapput.
- Akiliisarnerup naligiissinnera ingerlaavartumik naatsorsoqqissaartarnerat (ukiuni siuliini kisitsisit ilanngullugit) Danmark Statistiki-meersunik siunnersorteqarnikkut aallartinneqarsinnaassapput.
- Isumaginninnikkut kisitsisit pisortat akissarsialeriffiinit paasissutissanik piniartarnernut periarfissat nutaat aqutigalugit, kommunillu allaffissorneranniit paasissutissat pitsaanerusumik atorluarnerisigut annertusarneqarsinnaallutillu pitsannqorsarneqarsinnaapput
- Naatsorsueqqissaarnerit pisortani sulisut amerlassusaannut tunngasuteqartut pisortat akissarsialeriffii aallaavigalugit suliarineqarsinnaapput.
- Aningaasarsiornikkut pissutsit ineriartornerat pillugu piffissaliussat arlallit ingerlaavartumik kisitsisinut toqqorsivimmi saqqummiunneqarsinnaapput.
- Ilaqutariinnut kisitsisit nunamullu isaasunut kisitsisit inuit normuinut paasissutissat aallaavigalugit suliarineqarsinnaapput.

Qulaani taaneqartut saqqummersitsinissap naammassineqarnissaanut suliutigit isumalluuteqarnerup Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup naliliinera aqutigalugu saqqummersitsinissamut pilersaarummut ilanngunneqartassapput.

*Qarasaasiatigut
paasissutissiisarneq*

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaa nutaamik isigiuminartumik isikkoqartillugu 2013-mi saqqummiunneqarpoq. 2014-mi ukiu-moortumik saqqummersittakkap pc-ni, iPads-ini, oqarasuaatini angallattakkani aamma e-bogini atuartartunut atuarneqarsinnaasunnqorlugu nutaanqorlugu saqqummersinneqarnissaa suliniutigineqarpoq.

Nalliuttorsiorneq

Kalaallit Nunaannut naatsorsueqqissaartarneq pillugu inatsit siulleq 1989-mi akuersissutigineqarpoq, ukiorlu taanna Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik suliffeqarfittut pilersinneqarpoq. 2014-mi Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik taamaalilluni ukiut 25-inngorlugit nalliuttorsiusaaq.

2. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi ukioq qaangiuttoq

2.1 Kisitsisitigut paasissutissiorneq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik ukiuni kingullerni amerlanerujartuinnartunik saqqummersitsisarpoq, tassami kisitsisitigut paasissutissanut tunngasut arlallit allanngortinneqarmata, taamaalilluni ukiup affakkaartumik ilivitsukkaartumilluunniit saqqummersitsisarneq atorunnaarlugu kisitsisitigut paasissutissaasivimmit nutaanik akulikitsumik saqqummersitsisoqarsinnaassammat. Taamatut pisoqarpoq kisitsisitigut paasissutissat nutaat saqqummersittakkat amerlineqarnissaat Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup kissaatigimmagu. Taamaammat assersuutigalugu suliffissaaleqisunut kisitsisit, innuttaasunut kisitsisit hotelinilu unnuinernut kisitsisit ukiumut siuliinut sanilliullugu akulikinnerusumik saqqummersinneqartarput. Ilaatigooriarluni saqqummersitat nutaat pineqarneq ajorput, kisiannili kisitsisit kisitsisinut toqqorsivimmiittut nutaanik ilaneqarnissaat kisimi pineqartarluni.

Kisitsisitigut susassaqarfiit assigiinngitsut saqqummersitani agguataarneqarnerat takussutissiami ataaniittumi takuneqarsinnaapput. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup 2013-mi saqqummersitsisarneranut takussutissiaq immikkuuluttortalik ukiumoortumik nalunaarusiamut matumunnga tapilussami takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 1

Kisitsisitigut paasissutissat malillugit saqqummersitat 2009-2013-mi amerlassusiat aammalu 2014-mi saqqummersitassatut pilersaarutaasut amerlassusiat

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ukiumoortumik saqqummersitat	2	2	2	2	2	2
Aningaasaqarnikkut paasissutissat	17	18	17	21	18	17
Paasissutissat inunnut tunngasut	8	5	6	9	8	8
Paasissutissat suliffeqarnermut tunngasutt	6	7	12	19	23	27
	33	32	37	51	51	55

Kisitsisitigut paasissutissanik maanna pisariaqartitsineq ikiorserniarlugu suliassaqarfinnik nutaanik ilanngussisarnissamut periarfissaq Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit ingerlaavartumik isumaliutigineqarpoq.

Kisitsisit aningaasaqarnermut tunngasut

Aningaasaqarnermut naatsorsuusianut ilaapput nuna tamakkerlugu naatsorsuutit, suliffeqarfiit naatsorsuutaat, pisortat aningaasaqarnikkut naatsorsuutaat, nukissiutinut naatsorsuutit, nunanut allanut niuernermit naatsorsuutit, akiliisarnerup naligiissinneranut naatsorsuutit, takornariaqarnermut kiisalu akinut naleqqersuutinut naatsorsuutit.

*Nuna tamakkerlugu
naatsorsuutit
akiliisinnaanerullu
naligiisinnera*

Tunisassiat tunngavigalugit nuna tamakkerlugu naatsorsuutit siulliit 2011-mi saqqummiunneqarnerannut atatillugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqis-saartarfik suliaasaqarfimmi 2013-mi saqqummersitseqqippoq 2009-2010-mut inaarutaasumik kisitsisinik aammalu 2011-2012-mut kisitsisaagallartunik imalimmik. 2013-mi saqqummersitsinermi inaarutaasumik kisitsit ukioq ataa-seq sinnerlugu tunngassuteqartut kingullermik tamanut saqqummiunne-qarput. Taamaalilluni 2014-mi 2011-mut inaarutaasumik kisitsisit 2012-2013-mullu kisitsisaagallartut saqqummersinneqassapput.

2013-mi inuussutissarsiuteqartut immersorneqarnerisa ilusaata nalilersoq-qinnissaa aallartinneqarpoq, tamannalu 2014-ip ingerlanerani naammassine-qassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Nalilersueqqinneq 2009-mut naatsorsuuti-nik aallaaveqarpoq. Tamakku saniatigut naatsorsuinermi kisitsisit aallaavi-galugit BNP-mi naatsorsuutaagallartut pitsanngorteriarnissaat qitiutinneqar-simavoq.

2014-mi inissianik atuinermut kiisalu sanaartornermut aningaasartuutitut naleqqersuut pitsanngorteriarnissaat qitiutinneqarpoq.

2006-2008-mut nuna tamakkerlugu naatsorsuinermit inaarutaasumik kisitsisit 2012-mi decembarimi saqqummersinneqartut nangillugit 2013-mi januaarimi ukiunut pineqartunut kisitsisinik allanik saqqummersitsisoqarpoq.

Akiliisarnerup naligiissaarnera tunisassiat tunngavigalugit nuna tamak-kerlugu naatsorsuutit ilagaat, misissueqqissaarinermili immikkut soqutigine-qarluni. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2013-mi siunnersortinik Danmarks Statistikimeersunik suleqateqarnermik aallartitsivoq. Danmarks Statistikip 2014-mi akiliisinnaanerup naligiissarneranut kisitsisinut takus-utissamik pilersitsinissaa anguniarneqarpoq, kisitsisinullu susassa qarfiup kingusinnerusukkut Nunatsinnut nuunneqarnissaa siunertaralugu najoqqu-tassamik suliaqartoqarluni. Susassa qarfimmu 2008-2010-mut inaarutaa-sumik kisitsisinik 2011-2013-mullu kisitsisaagallartunik siullermik 2014-mi novembarimi saqqummersitsisoqarnissaa anguniarneqarpoq.

Pisortat aningaasaqarnerat

Pisortat aningaasaqarnerisa naatsorsoqqissaarneranni kommunit, Namminer-sorlutik Oqartussat pigisaanni naalagaaffiullu pigisaanni aningaasaqarneq kiisalu pisortat Kalaallit Nunaanni ataatsimoortumik ingerlatsinerat kiffar-tuussinerallu erseqqissarneqarput. Misissueqqissaarnikkut nammineerluni soqutigisaqarnerup saniatigut saqqummersitaq Nuna tamakkerlugu Naatsor-suutini Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiinnit aamma Aningaasaqar-nermut Nunamullu Namminermit Naalakersuisoqarfimmiit ingerlaavar-tumik misissorneqartartuni ilanngussisarnermut pingaaruteqarpoq.

Nukissiuuteqarneq

2013-mi qamutit motoorillit nalunaarsorneqartut, gassit silaannarmik kissat-sitsisartut aniatinneqarnerat 2012-milu Nunatsinni nukissiuutinik atui-neq pillugit saqqummersitat saqqummersinneqarput.

Nukissiuuteqarneq pillugu kisitsisit Avatangiisinut Pinngortitamullu Naalak-kersuisoqarfimmi Pinngortitamut, Nukissiuutitut Silallu Pissusaanut Immik-koortorta qarfimmiit suliaqqissutitut suliarineqarput. Nukissiuuteqarnermut

kisitsisit ineriartortinnissaat aserfallatsaaliornissaallu suliamut ilaapput, tamamani aniatitsinerup ukiumoortumik naatsorsorneqarnerata UNFCCC-imut nalunaarutiginnissaa apeqqutillu nukissiuuteqarnermut attuumassuteqartut Naalakkersuisoqarfimmeersut akissuteqarfiginnissaat immikkut siunertarineqarlutik. Nukitsigut atuinikkut mingutsitsineq pillugu nalunaarsukkat martsip qiteqqunnerani nalunaarutigineqassapput aammalu imaralugit nalunaarusiaq tuluit oqaasii atorlugit allataq 130-it missaannik qupperneqarluni tabelerpassuarnik imalik.

Nukissiuutinut kisitsisit ataavartumik suliarineqartalernissaanut tunngatillugu ilaatigut ilaatinneqarpoq kalaallit motorinut nalunaarsuiffiisa pigiinnarneqarnissaat, tamatumanilu Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmiit paasissutissat tunngavigineqartarlutik. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup motorinut nalunaarsuiffiata ataavartumik suliarineqartalernissaanut tunngatillugu "2013-ip aallartinnerani angallatit motorillit nalunaarsorneqartut" 2013-mi maajimi saqqummersinneqartup suliarinnissaa periarfissinneqarpoq.

Suliakkiutigineqartoq aammattaaq Pinngortitamut Nukissiuutinut Silallu Pissusaanut Immikkoortortaqrarfiup suliakkiissutigisaa – tassaavoq nunatsinni nukitsigut atuinikkut mingutsitsinerup siumut naatsorsorneqarnera ingerlatsiveqarfinnut, tassunga ilanngullugu nukissiuuteqarnermut, suliffissuaqarnermut, nunalerinermut, eqqagassalerinermut il.il. agguataarlugu. Siumut naatsorsukkat qinikkat sulineranni atorneqassapput, tamatamani nukitsigut atuinikkut mingutsitsinerup ilaa Kyotomi isumaqatigiisummut sanilliullugu qaffasissusissamik "qaangiinertaa" nunatta Danmarkimut isumaqatigiinniutisususaallugu.

UNFCCC-mit kajumissaarisuqarneratigut 2013-mi ukiakkut gasoliap kalaallit atugaasa kulstofitigut misissuiffigineqarnissaat aallartinneqarpoq. Misissuineq Teknologisk Institutimit ingerlanneqartoq aallaavigalugu Naatsorsueqqissaartarfik siunissami gasoliamut atuinermut country specifik emissionsfaktorimik taaneqartartoq atorlugit misissuisinnaangorpoq. Pissutaasut immikkuullarissut pissutaasut nalinginnaanerusut Energistyrelsenimeersut taarsissavaat, nukissiuutinullu kisitsisitigut naatsorsuinerit eqqornerusut pigineqalernerannik kinguneqassalluni.

2013-mi ukiap ingerlanerani nukissiuuteqarnermut kisitsisinut akisussaasoq Nuummi Umiarsualivissap sanaartornissaanut, siunissamilu sanaartugassat annertuut pilersaarusiornissaannut atatillugu silap pissusaatigut avatangiisit allangoriartornerisa misissoqqissaarnissaannut qarasaasiakkut atortorissaarutip ineriartortinnissaanut atasumik Pinngortitamut, Nukissiuuteqarnermut Silallu Pissusaanut Immikkoortortaqrarfiup pilersaarusiorneranut peqataavoq. Nukissiuutinik atuinerup, suliffissuaqarnikkut ingerlatsinerit il.il. kingunerannik avatangiisinut sunniutit silallu pissusaatigut avatangiisit allangoriartornerinut misissueqqissaarnernut atatillugu nukissiuutinut kisitsisit aniatitsinermullu naatsorsuinerit annertusiartuinnartumik atorneqartalerput.

2014-mi nukissiuutitut kisitsisit ilaatigut makkunatigut ineriartorteqqineqassapput:

- Polaroilimi atortut nutaat tunngavigalugit imaatigut illersuusiortarnerup nalilersoqqinnissaa
- Kalaallit gasoliamik atuinerannut aniatitsinermut atortup ikumatineqartunullu nalilersuinerup nutaap piviusunngortinnera
- Maskiinat sanaartornermi atorneqartartut snescooterillu motoorilinnut nalunaarsuiffimmut ilanngunneqartalernissaasa piviusunngortinnissaa
- Nukissiuutitut atuinermi kisitsisarnerup annertusarnissaa

Takornariaqarneq Takornariaqarnermut tunngasuni ukiumut saqqummersinneqartoq tassaavoq 2011-2012-mi pisimasut pillugit saqqummersitaq.

Takornariaqarnermut kisitsisinik tamatumalu saniatigut kisitsisitigut paasisutissanik tamatumunnga attuumassuteqartunik ingerlatitseqqittarnissaaq pillugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup 2013-mi Visit Greenland aamma suleqatigilerpaa. Visit Greenland pilersaarummut aqutsisuvoq, Naatsorsueqqissaartarfillu kisitsisinik naatsorsueqqissaarnerneersunik immikkut nittartakkamut www.tourismstat.gl-mut tunniussaartarpoq. Nittartagaq Vestnorden Travel Martip Nuummi 2013-mi septembarimi ingerlanneqarneranut atatillugu ilisaritneqarpoq.

Timmisartunut ilaasut kisitsisigut takussutissaqartinnissaat pillugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik Inuussutissarsiordermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmik oqaloqatigiinnermik ingerlataqarpoq, tamatumani timmisartunut ilaasut Kalaallit Nunaannik qimatsisut sumi angerlarsimaffeqarniarnerannut apeqqut pineqarpoq. Timmisartunut ilaasut nunami sumi angerlarsimaffeqarniarnermut pillugit paasisutissanik Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2014-mi maajip aallaqqaataaniit pilissalluni ilimagaa.

Akit nalingat Atuisartunut akit aammalu sanaartornermi aningaasartuutitut naleqqersuut ukiup affakkaartumik saqqummersinneqartarput. Atuisartunut nalileeriaaseq 2008-mi inuit namminneerlutik atuinerannut nuna tamakkerlugu naatsorsuinermi kisitsisit tunngavigalugit 2013-mi naliliiffigineqaqqippoq. Taamaamat massakkut atueriaatsimi uuttuutit nutaat ajunnginnerusut atorneqalerput.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2013-mi siunnersortimik ingeniørini siunnersuisarfirmesumik ikiorteqarluni sanaartukkanut aningaasartuutitut nalileeriaatsimik allanngortitsivoq, taamaaliornikkut nalileeriaaseq massakkut quleriaanik sanaartornermi ullutsinni uuttuutitut tunngavigineqartoq aallaavigineqalerluni, siusinnerusukkullu Illorput 2000-mi illulioqatigiinni naleqqersuutitut atorneqartoq taarserlugu. Naleqqersuutitut tunngaviit nutaat aallaavigalugit saqqummersitassaq siullermik septembarimi 2013-mi saqqummersinneqarpoq.

Imigassaq Tupalu 2012-mi imigassamik eqqussuineq tunisassiornerlu pillugit saqqummersitassaq 2013-mi apriliimi saqqummersinneqarpoq. Imigassamut kisitsisit

*Aningaasarsiornikkut
pissutsini ilimagisat*

pillugit saqqummersittagaq tupanik piffissami 1994-2012-mut eqqussuinnermut paasissutissanik ilaneqarpoq.

Akit appasissusaannut qaffasissusaannullu 2013-mi saqqummersitassatut pilersaarutaagaluaq 2014-mut kinguartittariaqarsimavoq, siullermillu 2014-mi kvartalip aappaani saqqummernissaa ilimagineqarpoq.

Kisitsisit inunnut tunngassuteqartut

Kisitsisit inunnut tunngasunut inuit amerlassusaat, isumaginninnermut tunngasut, pinerluttarnernut ilinniartitaanernullu kisitsisit pineqarput.

Innuttaasunut tunngasut

2013-mi innuttaasut pillugit saqqummersitat sisamat saqqummersinneqarput. Innuttaasunik naatsorsuinerit januaarip aamma juulip aallaqqaataaneersut pigineqarput. Innuttaasut 2012-mi nikittarnerannut, ukiunilu 2013-2040-mut innuttaasut amerlassusissaanik naatsorsuutit saqqummersinneqarput.

Innuttaasut amerlassusissaanik naatsorsuinnermut periuseq atorneqartoq, 2010-2013-milu ineriartortinneqartoq, sumiiffinni arlalinni kisitsigallarnissamut atorneqartoq Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfimmiit aamma Kommuneqarfik Sermersuumiit atorneqarpoq.

2013-ip naalernerani inuit allattorsimaffianni paasissutissanut atuinissamik nutaamik periarfissaqalerpoq. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup naatsorsuutigaa taamatut atuisinnaalernerup katinnernut, avinnernut meera-vissiarthaarnernullu ingerlaavartumik naatsorsuisalernissaq periarfississagaa. Tamakku saniatigut Danmarkimi inuup normuinut allaffimmiit inunnut nunamut isaasunut paasissutissanik allanik ukiumoortumik Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik tiguisinnaalissaaq, soorlu Norgemi 1994-miilli taamatut iliortoqartarsimasoq. Nunamut isaasunut Norskit taaguutaat nunami innuttaassuseqarnermik tunngaveqarnani sumi inunngorsimanagermik tunngaveqarpoq, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni atussallugu tulluartaulluni, tassami naalagaaffeqatigiinnerup iluani Danmarkimi, Savalimmiuni Kalaallillu Nunaanni inunngorsimasut immikkoortissinnaassallugit tulluartaussamat.

2013-ip naalernerani ilaqutariinnut naatsorsueqqissaarnissaq nutaaq pilersinniarlugu suliamik aallartitsisoqarpoq. Naatsorsueqqissaarneq tamanna nunani tamalaani naatsorsueriaatsinut assingusinnaavoq, 2014-illu ingerlanerani Statistikbankimi tamanut saqqummiunneqarnissaa ilimagineqarluni. Ilaqutariinnut naatsorsueqqissaarnerup nammineerluni soqutiginaateqarnermi saniatigut assersuutigalugu isumaginninnikkut aningaasarsiatigullu kisitsisit pitsanngorteriarnissaannut iluaqutaasinnaavoq.

Isumaginninnermi pissutsit

Isumaginninnermut kisitsisit inuup normua atorlugu tunniussanik kommuninut nalunaarsugaannit tigulaakkat tunngavigalugit saqqummerput. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2013-mi pisortat akissarsialeriffiat, kommunillu allaffissornikkut atortorissaarutaanni Winformatikimi iserfissat immikkut ittut atorlugit paasissutissanik piniarsinnaanngorpoq. Paasissutissaqarfiit nutaat isumaginninnikkut kisitsisit imaqarnerusut ineriartortilissallugit periarfissippaat. Assersuutigalugu isumaginninnikkut tunniunneqartartunut aningaasarsiatigut ineqarnermut tapiissutinik meeqqanillu tapiissutinik tigusi-

sartunut naatsorsuisarnerit pioreersut ilassallugit periarfissaqalissaaq. Taakku saniasigut pensionisianik tiguisartut aningaasanik tamakkiisunik imaluunniit isertitat iluarsiiiffigalugit tiguisarnersut agguataarsinnaanerit periarfissaqalissaaq.

Pinerluuteqartarnej

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2009 angullugu aalajangiinnerit tunngavigalugit pinerluuteqarsimasunut kisitsisinik suliaqartarsimavoq. Paasissutissat assersuutigalugu politeeqarfiit aqqutigalugit katersorneqartarput, Kalaallillu Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut qarasaasiamut iliorneqarlutik. Taamatut naatsorsueqqissaarneq ilaatigut pinerluttulerinermut inatsimmut nutaamut ikaarsarneq, ilaatigullu fax aqqutigalugu nalunaarutigineqartartut tamakkiisuunerannut nalornissuteqarneq pissutigalugu 2010-mi unitsisneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2012-mi paasissutissanik elektroniskiusunik politiineersunik siullermeerluni tigusaqarpoq, 2013-milu 2010-2011-mut saqqummersitassamut suliffeqarfiup iluani atugassamut missingiummik suliaqarsimalluni.

Massakkorpiaq politiit IT-mut atortorissaarutaanniit paasissutissanik piniarneq ajornartorsiutaavoq. Taamaammat Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup politiiniit paasissutissanik akuttunngitsumik kisitsisinik pineqartunik pissarsisinnaaleruni pinerluuteqarsimasunut kisitsisinik tamanut aatsaat saqqummiussisinnaalernissani ilimagaa. Pinerluuteqarsimasunut kisitsisit minnerpaamik unnerluussanut aalajangiinernullu naatsorsuinernik imaqaassapput. Pinerloqqittartunut misissuineq ingerlateqqinneqassaaq, tamakkuli naatsorsueqqissaarnermut siullermut ilanngunneqassanngillat.

Ilinniagaqarnej

2013-mi decembarimi Innuttaasut Ilinniagaqarnerat 2012 saqqummerpoq, tassanilu Kalaallit Nunaanni innuttaasut ukiuni 2002-2012-mut ilinniagaqarsimassusaat uppersarneqarpoq. Nutaatut ilinniartitaanerit qaffasisusaat ISCED2011 malillugu naatsorsorneqarput, taannalu siullermut sanilliullugu nunani tamalaani malinneqartartut malillugit nutaanerullunilu immikkuualuttortaqaqarneruvoq. Assersuutigalugu ilinniartitaanerit ingelaqqiffiusut qaffasissutsinut assigiinngitsunut naatsorsussallugit periarfissaqalerpoq.

Ukioq manna siusinnerusukkut, juuni aamma aggustimi, Ilinniarnertuunngorniarfiit 2012-mi inuussutissarsiutitigullu Ilinniartitaanerit aamma 2012-mi ilinniarnertuunngorniarnerit ingelaqqiffiusut saqqummersinneqarput. Saqqummersitat marluusut taakku atorlugit ilinniartitaanerit piginnaangorsarfiusut ukiuni arlaqartuni 2012 angullugu saqqummersinneqartartut amerlanertigut ingerlateqqinneqarput. Taamaakkaluartoq ilinniartitaanerit qaffasissusaat malillugu saqqummersinneqartut agguataarnerannut atatillugu ilinniartitaanerit kisitsisit kisitsisinik ilinniarnertuunngorniarnermeersunik ilaneqarput, taamatuttaarlu kisitsisinut toqqorsivimmi paasissutissat ataqatigiissarnissaannut periarfissat malunnartumik pitsanngoriartinneqarlutik.

2014-mi ilinniarnertuunngorniarfiit inuussutissarsiutitigullu ilinniartitaanerit aammalu ilinniartitaanerit ingelaqqiffiusut pillugit saqqummersitassat ISCED2011 malillugu suliarineqassapput.

Kisitsisit suliffeqarnermut tunngasut

Suliffeqarnerup tungaatigut sulianut ilaapput suliffissaaleqinermut, isertitanut, suliassaqarnermut, inuussutissarsiutit aaqqissugaanerannut kiisalu aalisarnermut piniarnermullu kisitsisit.

*Suliffissarsiortutut
nalunaarsukkat*

Suliffeqarnermi ineriartorneq pillugu paasisutissanik pilertornerusunik pisariaqartitsineq iliuuseqarfiginiarlugu suliffeqarnermut kisitsisit suliffissaaleqisutut nalunaarsorneqarsimasut qaammatikkaartumik naatsorsorneqarnerannik tapertalerneqartalerput.

2012 tikillugu illoqarfinni suliffissarsiortutut nalunaarsorneqartunut kisitsisit kisimik tamanut saqqummiunneqartarput. 2013-mi aallartittumik nunaqarfinni suliffissarsiortutut nalunaarsorneqartut naatsorsorneqartalerlutillu tamanut saqqummiunneqartalerput. Aammattaaq 2013-ip ingerlanerani ukiut siuliini nunaqarfinni suliffissarsiortutut nalunaarsorneqartunut kisitsisit piniarneqarsimapput, taamaaliortoqarneranilu nuna tamakkerlugu piffissami 2009-2013-mut suliffissarsiortutut nalunaarsorneqartunut 2014-mi februaarimi ataatsimoortumik saqqummersitsisoqarsimalluni.

*Suliffissaaleqineq,
suliffeqarneq
suliffeqarfiillu*

2012-mi nunat tamalaani piumasarineqartut ILO-meersut aallaavigalugit suliffissarsiortunut suliffissaaleqisunullu naatsorsueqqissaarnerit ataqatigiissut pilersinneqarput. Suliffeqarnermut saqqummersinneqartut pitsaassusaasa qaffannissaat anguniarlugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup 2013-mi pisariaqartilersimavaa suliffeqarnermut naatsorsueqqissaarnerup iluani 2012-mut aningaasarsianut naatsorsuineramik suliaqartaler-nissani. Taamaammatt 2012-mut suliffissaaleqisunut suliffeqartunullu kisitsisit inaarutaasut aatsaat 2014-ip aallartinnerani saqqummersinneqarput.

2014-mi ineriartortitsinissamut periarfissat ilagaat pisortani suliffeqarnerit sulianut attuumassuteqartunut agguataarneqalernissaat

*Inuussutissarsiorerup
aaqqissugaanera*

Suliffeqarnermut kisitsisit allangortinneqarnerat pissutigalugu inuussutissarsiorerup aaqqissugaanera pillugu ukiumut saqqummersitaq kinguartinneqarpoq. Saqqummersitassap 2014-mi saqqummersinneqarnissaa pilersaarutaavoq.

Piniarneq aalisarnerlu

2013-mi raajanut, saarullinnut qaleralinnullu akinut naleqqersuut kvartalit tamakkerlugit saqqummersinneqartartussaq aallartinneqarpoq. Nalileeriaaseq nunanut allanut niuernerme kisitsisinik aallaaveqarpoq nalunaarnernik immikkut ittunik annertuumik niuertuneersunik ilaqartinneqartumik. Paasisutissat aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisoqarfimmeersut tunngavigalugit 2014-mi angallatinut tunineqartut annertussusiisa agguataarneqalernissaat sulissutigineqarpoq, taamaaliornikkut ukiuni 2011-2013-mut angallatit suunerinut agguataarilluni agguaqatigiissillugu akinut pisanullu kisitsisinik saqqummersitsisoqarsinnaaqqullugu.

Isertitat

2012-mi isertitat decembar 2013-mi saqqummersinneqarpoq. Naatsorsueqqissaarnermut atatillugu piffissat assigiinngitsut imminnut ataqatigiissut arlallit kisitsisinut toqqorsivimmi tamanut saqqummiunneqarput, tamatumanilu

piffissami 2002-2012-mut isertitat agguataarnerisa ineriartornerat takutin-neqarpoq.

2.2 Suliakkiissutit

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup 2013-mi suliassat arlallit avataanit aningaasalersorneqartut isumagai.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik innuttaasut allanngornerannik aallaaveqartumik innuttaasut amerlassusissaannik siumut naatsorsorneqarnissaannik aallaaveqarluni misissuinissamik Kalaallit Nunaanni kommuneqarfinnut sullissisimavoq, tassanilu toqusarnermut, kinguaassiorsinnaanermut kiisalu tikerartunut aallarartunullu innuttaasut amerlassusissaasa naatsorsorneqarnissaannik suliaqarsimalluni.

Naatsorsueqqissaartarfik aammattaaq 2006-mi aallartittumik Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerit suliffeqarnerlu pillugit paasissutaasinnaasunik arlannik kisitsisinillu pingaaruteqartunik ilaqartunik ukiumoortumik Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermut Nunanillu Avannarlernik suleqateqarnermut Naalackersuisoqarfimmut (IIN) tunniussaartarpoq Kalaallit Nunaata EU-mik isumaqatigiissutaani tunngavissarititaasut malillugit. 2013-mi paasissutissat arlallit tunniunneqarput, tassaasut maanna isumaqatigiissutaasup atuunnerani tunniussassat kingulliit pingajui. 2014-mi paasissutaasinnaasut nutaat ineriartortinneqassapput, taakkulu 2021 tikillugu nalunaarutigineqartassapput.

Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermt Naalackersuisoqarfik suleqatigalugu inatsiliortoqarnissaata peqataaffigineqarnissaa suliarineqarnissaalu siunertaralugu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi 2012-mi atorfimmik Aningaasaqarnermt Nunamullu Namminermt Naalackersuisoqarfimmiit aningaasalersorneqartumik pilersitsisoqarpoq. Suliassap tamatuma Naatsorsueqqissaartarfimmit isumagiinnaarneqarnissaa pillugu ukiuni aggersuni naalackersuisoqarfik Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut aningaasanik nuussisassaaq.

Suliakkiissutaasunut annertuunut ilaavoq nukissiuuteqarnermt naatsorsueqqissaarnissaq, taannalu Inneqarnermt Naalackersuisoqarfimmut suliarineqassaaq. Nukissiuutinut kisitsisinit paasissutissanit kisitsisit atorlugit nukimik atuneq malinnaavigineqarsinnaalerpoq aammalu ilaatigut nukitsigut atuinikkut mingutsitsinerup annikillisarneqarnissaa eqqarsaatigalugu Kyoto-mi isumaqatigiissummut atatillugu Kalaallit Nunaata pisussaaffimminik naammassinninneranik naliliisoqarsinnaalerluni.

Ukiut affakkaarlugit sanaartornermt aningaasartuutinut nalileeriaatsimik Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup Ineqarnermt Naalackersuisoqarfik sullittarjaa. 2013-mi sanaartornermt aningaasartuutinut naleqqersuut allanngortinneqarpoq, tak. qulaani immikkoortoq 2.1.

Suliassat annertuut qulaani taaneqartut saniasigut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik suliassanik suliakkiissutaasunik mikinerusunik arlannik suliaqarsimavoq. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik taamaa-

lilluni 2013-mi suliassanik avataaniit suliakkiissutaasunik 2,7 mio. kr.-nik naleqartunik suliaqarsimavoq.

2.3 Naatsorsueqqissaartarfiup nunani tamalaani peqataanera

*Nunat allat
soqutiginninnerat*

2013-mi ukiut siulii assigalugit Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik nunani tamalaani suleqatigiiffinniit paasissutissanik perusuttunik saaffigineqarpoq. Assersuutigalugu aalisakkat aalisarnerlu pillugit NAFO-mut ICES-imullu kisitsisitigut paasissutissanik Naatsorsueqqissaartarfik nalunaaruteqartarpoq. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik tamakku saniatigut nunat avannarliit suleqatigiinnerannut peqataasarpoq 2013-milu Nordisk Statistisk Årbogimut Nunani Avannarlerni Ministerrådimut saqqummersinneqartumut paasissutissanik tunniussaqluni.

Ataatsimeersuarnerit

Ukiut pingasukkaarlugit nunani avannarlerni naatsorsueqqissaartartunut annerusumik ataatsimeersuartitsisoqartarpoq. 2013-mi ataatsimeersuarneq Bergenimi ingerlanneqarpoq ilaatigut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmiit aallartitanik tallimanit peqataaffigineqartumik. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik oqallisissiamik ataasiinnarmik saqqummiivoq, naggataarutaasumillu oqallinnermi peqataalluni. Bergenimi ataatsimeersuarnerup kinguninnguatigut naatsorsueqqissaartarfiup pisortaa nunani avannarlerni naatsorsueqqissaartarfiit pisortaasa Rosendalimi ataatsimiinneranni peqataavoq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2013-mittaaq Helsinkimi inunnut naatsorsueqqissaarneq pillugu ataatsimiinnermi, Stockholmimi ilinniarnert pillugit naatsorsueqqissaarnerit pillugit nunat avannarliit ataatsimiinneranni, Helsinkimi nittartakkatigut suleqatigiittoqarnissaa pillugu nunat avannarliit ataatsimiinneranni, Københavnimi mikrodatanut isersinnaaneq pillugit nunat avannarliit ataatsimiinneranni, Københavnimi akinut naatsorsueqqissaartarneq pillugu Ottawameersut ataatsimiinneranni kiisalu Tiranami PC-AXIS pillugu (kisitsisinut toqqorsivik) ataatsimiittoqarnerani aallartitaqarpoq.

2.4 Ilisimatusarneq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik ilisimatusarnermik nammeneq ingerlatsinngilaq, taamaattorli Kalaallit Nunaanni avataanilu ilisimatusartunik suleqateqarluni. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik ilisimatusarnermi suliniuteqartunut paasissutissanik tunniussisarpoq.

2.5 Naatsorsueqqissaarnermik paasissutissiisarneq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup paasissutissiisarnermi periutsini 2013-mi sulissutigaa aammalu soqutigisallit avataaneersut paasissutissanik pisariaqartitsinerat qanoq pitsaanerpaamik aaqqiivigineqarsinnaanersoq ingerlaavartumik naliliiffigisarlugu.

Ilusilersugaq nutaaq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup najukkami ilusilersuisartuq suleqatigalugu ilusilersuinissamut atortussaqaq nutaaq 2013-mi naammassivaa. Ilusilersukkami ilaapput ilisarnaat nutaaq, qalipaasersugaq nutaaq ilusiler-

suinissamullu malittarisassat, taannalu maajip aallaqqaataani atorneqar-sinnaasunnngorluni nittartakkami, saqqummersinneqartartuni kisitsisaataa-sivimmi atorneqalerpoq.

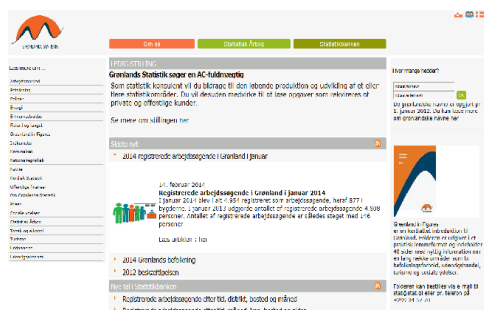
*Qarasaasiatigut
paasissutissiisarneq*

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup avammut atassuteqarnera qara-saasiatigut pinerusarpoq. Qarasaasiatigut paasissutissiisarneq akikinneruvoq, pilertornerulluni aammalu tiguisartut assigiinngitsut pisariaqartitaat naaper-torlugit allannngortikkuminarluni.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup qarasaasiatigut attaveqartarnera nittartakkakut ineriartortinneqarpoq, tassaniipullu soqutigisaqatigiinnut assigiinngitsunut neqeroorutit assigiinngitsut. Naatsorsorsueqqissaartarfik 1998-miilli nammineq nittartagaqarpoq.

Titartagaq 1

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaa. Februar 2014.

Nittartakkami Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit pillugit kisitsisitigut paasis-sutissat aallunneqarput aammalu tusagassiutitigut nalunaarutitut, saqqum-mersitanut, immikkut ittumik saqqummersitanut, ukiumoortumik kisit-sisitigut paasissutissanut kisitsisaataasivimmullu ataatsimut isertarfeqarluni. Nittartakkap saqqaa pingasunnngorlugu avitaavoq saamiatungaani kisit-sisitigut paasissutissanut qitiusumik oqaasertaqarluni, qeqqani nutaarsiassa-qarluni aammalu paasissutissaasivimmit tabelinut nutartikkanut iserfissa-qarluni kiisalu talerpiatungaani sullississutitut iserfissaqarluni. Danskit kalaallillu oqaasii nittartakkami pingaarnertut atorneqarput, qitiusumilli immikkoortut tuluit oqaasiinut nutsigaallutik.

*2013-mi pulaartut
12 procentimik
ikinnerupput*

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaa 2013-mi (2012) inunnit assigiinngitsunit katillugit 16.748-nit (19.011) alakkarneqarluni 33.949-nit (36.983) takuneqarpoq. Quppernerit 211.199-it assigiinngitsut takutinneqarput. Tamanna pulaartup ataatsip quppernernik 3,7-nik takusa-qarneranut naapertuuppoq¹ tak. Takussutissiaq matuma kingulianiittoq. Nittartakkap nutaap maajip aallaqqaataaniit aallartinneraniilli quppernernut innersuussinerit amerlassusaat affaannannngungajassimapput. Tamatu-munnga pissutaasinnaavoq Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmik atuisut paasissutissanik ujakkaminnik sukkanerusumik nassaartalersimanerat.

¹ Hit-imut kisitsisit Google Analytics-imeerput. Assersuutigalugu alakkarterisoq www.stat.gl-ip saqqaanit aallartikkuni tamatumalu kingorna "Naatsorsueqqissaartarfik pillugu" iseruni aammalu kisitsisitigut paasissutissat kingulluullugit takullugit, tamatumalu kingorna alakkarterisup browseri matuppugu tamanna quppernertut pingasutut naatsorsuunneqassaaq alakkartutulli ataasiinnartut nalunaarneqarluni.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaanut alakkarterisut. 2013

	Alakkarterisut	Quppernerit takutinneqartut	Alakkarterisup ataatsip quppernerit takusai
Januaari	3.851	20.581	5,34
Februaari	3.618	19.471	5,38
Marsi	3.970	20.355	5,13
Aprili	3.593	18.405	5,12
Maaji	2.679	6.759	2,52
Juuni	1.905	4.822	2,53
Juuli	1.906	4.537	2,38
Aggusti	1.894	4.534	2,39
Septembari	2.578	6.499	2,52
Oktobari	2.880	7.406	2,57
Novembari	2.994	7.454	2,49
Decembari	2.081	4.899	2,35
Katillugit	33.949	125.722	3,70

Massakkut ullormut agguatigiissillugu 100-it ataatalaalgut alakkartarput, uki-up ingerlanerani malunnartumik allanngorartuullutik.

Alakkarterisut 15.752-it (18.192) imaluunniit 46,4 procentii (49,2) procentii siullermeerlutik alakkarterisimapput, 18.197-illu (18.791)² arlaleriarlutik alakkarterisarsimallutik. Alakkarterisut nunanit assigiinngitsunit 120-neer-suupput. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut alakkarterisut tamarmiusut 39 %-ii Danmarkimi internetimik atuisuneersuupput, Kalaallillu Nunaanni atuisut alakkarterisut 37 %-iullutik, takuuk takussutissiaq ataaniiittoq.

Nunat malillugit Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmut alakkarterisut. 2013

	Pulaartut amerlassusiat
Danmark	13.246
Kalaallit Nunaat	12.593
Norge	1.086
USA	1.074
Tyskland	741
UK	561
Sverige	430
Canada	379
Island	321
Nunat allat	3.518
Katillugit	33.949

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmit saqqummersittakkat tamar-mik akeqanngitsumik pissarsiarineqarsinnaapput aammalu nittartagaq aqqu-tigalugu 2000-mili pdf-filitut pissarsiarineqarsinnaallutik. Suliaqarnissamut pilersaarut malillugu Ukiumoortumik Kisitsisitigut Paasissutissat ilanngun-nagu Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2013-mi saqqummersitanik 52-nik saqqummersitsisussaagalarpoq. Taakkunanit 87 pct.-it piffissaq eqqorlugu saqqummersinneqarput, takuuk takussutissiaq matuma kingu-lianiittoq.

² Paatsuugassaangilluinnartumik alakkarterisut tassaapput nittartakkamut alakkarterisartut (piffissami aalajangersimasumi toqqarneqartumi ataasiaannarlutik alakkarterisut ataasiakkaat kisimik pineqarput), akerlianik alakkarterisut nutaat alakkarteriuartutullu (ataatsimooortulluunniit) alakkarterisartut suussusii (alakkarterisooq piffissaq sioqqullugu nittartakkami alakkarterisimanersoq alakkarterisimanginnorsorluunniit) malillugit piffissami aalajangersimasumi alakkarterisunut tamanut takussutissaallutik.

Saqqummersittakkanut piginnittussaanerit amerlassusiat malillugu. 2010-2013

	2010	2011	2012	2013
Piffissaq eqqorlugu saqqummertut	20	25	37	45
Sap. ak. angullugu kinguaattoorlutik saqqummertut.	2	1	2	0
Qaammat ataaseq angullugu kinguaattoorlutik saqqummertut.	8	3	7	3
Qaammat ataaseq sinnerlugu kinguaattoorlutik saqqummertut.	2	8	6	3
Ukiup tullianut kinguartinneqartut unitsiinnarneqartulluunniit	6	10	8	2
Katillugit	38	47	60	53

Kisitsisaataasivik

Saqqummersittakkat saniasigut kisitsisaataasivimmi tabelini arlalinni paasisutissat immikkuualuttortaqrerit nassaassaapput. Kisitsisaataasivimmut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaa aqutugalugu imaluunniit <http://bank.stat.gl> toqqaannartumik iserfigalugu isertoqarsinnaavoq. 2013-ip naalernerani kisitsisaataasivimmik atuisartut tabelit 215-it sinnerlugit assigiinngitsut akornanni ujaasisinnaapput.

Kisitsisaataasivimmi kisitsisaatigineqartut aaneqarsinnaapput atuisullu namminneq programiutaanni imaluunniit periarfissat allat kisitsisaateqarfiup atuisunut quppersagaaniittut atorlugit suliarineqarsinnaapput. Tabelini tamani oqaatsit pingasut atorneqarput: Kalaallisut, danskisut tuluttullu.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaateqarfianut alakkarterisunut kisitsisit. 2013

	Alakkarterisut	Quppernerit takutinneqartut	Alakkarterisup ataatsip quppernerit takusai
Januaari	740	1.938	2,62
Februaari	909	2.074	2,28
Marsi	1.235	2.421	1,96
Aprili	952	2.119	2,23
Maaji	996	2.234	2,24
Juuni	768	1.512	1,97
Juuli	852	1.928	2,26
Aggusti	719	1.523	2,12.
Septembari	971	2.069	2,13
Oktobari	1.071	2.204	2,06
Novembari	1.230	2.588	2,10.
Decembari	788	1.693	2,15
Katillugit	11.231	24.303	2,16

Ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissat

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup Ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissat 2010-mili qarasaasiatigut saqqummersittalerpai. Kapitalit web-sidetut hyperlinksilittut aaqquussuussaapput kisitsisitigut paasissutissanik atuisup imarisanik ujarlernissaanut oqilisaataasut. Qarasaasiakkut ukiumoortumik saqqummersittagaq kalaallisut, danskisut tuluttullu atuarneqarsinnaavoq kiisalu 2010-mi saqqummersinneqartoq aamma tuluttut atuarneqarsinnaalluni.

Ukiumoortumik kisitsisitigut paasissutissat nutarterneqartarnissaannut piginnaatitaaffeqalernissaq Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup kissaatigaa. Kapitalit ataasiakkaat saqqummersitsinissamut pilersaarut immikkut ittoq malillugu ukiumut ataasiarluni nutarterneqartarput. Ukiumoortumik

kisisitsitigut paasissutissani immikkoortoq nutarterneqareeraangat ulloq nutarterneqarfia nalunaarneqartarpoq, taamaaliornikkut paasissutissat qanoq nutaajutiginerat atuisunit takuneqarsinnaaniassammat.

2014-mi ukiumoortumik saqqummersittakkap E-publit saqqummersinnissaa pilersaarutaavoq, taamaalillunilu ilaatigut tabletigut ajornannginnerusumik takuneqarsinnaalissaaq. E-publit atorineqalerneqatigut naatsorsuutaavoq ukiumoortumik saqqummersittakkap amerlanerusunit atuarneqartarlernissaa.

Greenland in Figures

Greenland in Figures, Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup tuluttu-innaq oqaasertalerlugu quppersagaliaa 2013-mi aamma saqqummersinneqarpoq. Saqqummersittagaq tuluttut oqaaseqarlutik atuartartunut kalaallinut inuiaqatigiinnut oqimaaqatigiissumik paasinninnissamut kisisitsitigut naatsumik paasisaqarnissamik imaqarluni nuannarineqartuuvoq.

Unnuk Kulturisiorfik oqalugiarnerrillu

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik naatsorsueqqissaartarfiup sulinernanut kikkut tamarmik paasisaqarnerunissaat siunertarlugu januaarimi arfininngornermi kingullermi unnuk kulturisiorfiusumut ukiorpassuarni peqataasarpoq. Aaqquissuussineq Ilimmarfimmi ingerlanneqartarpoq. 2013-mi unnuk kulturisiorfimmi atinut kisisisaateqarfik qitiutillugu equiniaasitsisoqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik kisisisaateqarfiup atorineqartarnera pillugu Naatsorsueqqissaartarfik tusagassiortunut pikkorissartitsisimavoq, ilinniarnertuunngorniarfimmilu atuartut ilinniartinneqarnerannut peqataasimalluni, ilinniartitsinermilu ilinniarnernut atatillugu kisisisaateqarfiup atorineqarnerani periarfissat immikkut qitiutinneqarput.

Utoqqaat ataatsimeersuartinneqarneranni inoqarfillu mikinerusut pillugit ataatsimeersuartsisoqarneranni Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik oqallisissiamik ilanngussilluni peqataasimavoq. Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik Vest Norden Travel Martimi takornarissanut kisisitsit pillugit oqallisissiamik ilanngussivoq.

KNR-radio 2013-mi Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik immikkut qitiutillugu inuusuttunut aallakaatitsisimavoq, tassunga ilanngullugu ilinniartut ikiortaasussat naatsorsueqqissaartarfirmi qanoq inissisimanagerat.

Tusagassiutinik sullissineq

Saqqummersitanut amerlanerpaanut atatillugu tusagassiorfinnut nalunaaruteqartoqartarpoq; tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfirmi pisut pissutsillu pingaarutillit pillugit tusagassiorfinnut ilisimatitsissuteqartoqartarluni.

Nutserisoqarneq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik sulisoqarpoq nutserinermik pingaarnertut suliaqartussamik. Saqqummersitat nukissat maannatut itsillugit tamarmik nutserneqarsinnaanngillat, tusagassiorfinnulli nalunaarutit kalaallisut saqqummersinneqartarput, soorluttaaq kisisisaasivimmi oqaasertat tamarmik kalaallisut atuarneqarsinnaasut. Saqqummersitat ikittuinnaat tuluttut saqqummersinneqartarput; taamaattorli *Greenland in Figures* immikkut saqqummersitaq aqutugalugu tuluttuinnaq saqqummersinneqartarpoq.

Aningaasaqarnermut
Siunnersuisoqatigiit

Naatsorsueqqissaartarfimmi pisortaq Aningaasaqarnermut Siunnersuisoqatigiit siulittaasoqarfianni ilaasortaavoq, souschefi siunnersuisoqatigiinni ilaasortaavoq, sulisullu pingasut inuusuttut siunnersuisoqatigiivini immikkut ittuni ilaasortaallutik. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik siunnersuisoqatigiit nalunaarusaannut ingerlaavartumik ilanngussaqaqartarpoq.

2.6 Aningaasaqarnikkut nukiit atorpeqartussat

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik sulianut pilersaarusiamik aalajangersaasarpoq, taannalu aningaasaliissutinik ukiumoortumik aningaasanut inatsit aqqutigalugu tunniunneqartunit suliassanillu suliakkiissutaasunit iserti-tanit aningaasalersorneqarpoq.

2013-mut aningaasaliissutit 10.098 tkr.-iupput.

Takussutissiaq 6

2010-2013-mi naatsorsuutitut kisitsisit aammalu 2014-mi missingersuutitut kisitsisit tkr.-inggorlugit

	2010	2011	2012	2013	2014*
Akissarsiat Siunnersortillu	10 721	9 599	9.250	9.671	10 721
Ingerlatsinerit allanut	2.024	1.378	1.680	1.477	2.294
Isertitat	-1 903	1.600	-2 066	-2.887	2.840
Aningaasaliissutit	10 668	9 958	9 853	10.098	10.175
Sinneqartoorutit	-174	581	989	1.837	0
IST	10.842	9.377	8 864	8.261	10.175

Millioninik
amigartooruteqarnermit
millioninik
sinneqartooruteqalerneq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi aningaasaqarnikkut ineriartornerup 2010-milu ingerlatsinerimi amigartooruteqarnerup ingerlatsinerup nalinginnaasunngortinneqarnissaanut arlalinnik suliniuteqarnissaq pisariaqalersippaat. 2010-mi 1 mio. kr.-inik amigartooruteqarneq (annersai ilassutitut aningaasaliissuteqarneq aqqutigalugu matussuserneqartut) 2013-mi 21,9 mio. kr.-inik sinneqartoornermik taarserneqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi ukioq naallugu sulisorisat, pingaartumik qarasaasianik ikorfartuutitut atortut iluini, allattuinerimi kiisalu akissarsialerinerimik sulisoqarnermullu allaffeqarfimmi sulisorisat ikinnerusut atornerisigut siumut aallartoqaqqippoq. Akissarsianut aningaasartuutit ikileriartut saniasigut it-mut aningaasartuutit, atorfinitsitsisoqarnermullu aamma atorfimmiit soraartoqartillugu aningaasartuutit ikilissimapput, peqataanillu suliassanik suliakkiissutaasunit isertitat qaffariarsimallutik.

Takussutissiaq 7

2010-2013-imi naatsorsuutitut kisitsisit aammalu 2014-mi missingersuutitut kisitsisit tkr.-inggorlugit

Suuneri	2010	2011	2012	2013	2014*
Akissarsiat	9 694	8 951	8 783	9.326	10.021
Sulinerimut atatillugu angalanerit	166	203	222	178	350
Ilassinnineq / tunissutit	12	7	8	10	10
Pikkorissartitsinerimut aningaasartuutit	63	52	175	139	200
Siunnersortit avataaneersuut	1.027	648	467	345	700
Atorfinittunut atorfeqarunnaartunullu aningaasartuutit, utaqqiisaasumik ineqartitsinerit	209	-	69	40	120
Sullississutit	339	262	365	332	586
Nioqqutissanik pisinerit allaffissornermilu aningaasartuutit	359	233	216	123	200

Illut	350	356	363	371	378
Isertitat	-1 903	1.600	-2 066	-2.887	2.840
Qarasaasianut aningaasartuutit pisinerillu	526	265	262	285	450
Tamakkerlugit	10 840	9 379	8 864	8.261	10.175

Kalaallit Nunaani Naatsorsueqqissartarfimmi ilinniagaqarnikkut qaffasissuseq aammalu agguaqatigiissillugu ukiut qassit sulisimaneq 2010-mi 2013-milu qaffapput suliatigut avatangiisit pitsanngoriarnerannik kinguneqartumik.

*Kisitsisit amerlanerusut
pitsaannerusullu*

2014-mi ukiunilu tulliuuttuni piffissami 2011-2013-mut pisariillisaanerit kisitsisit amerlanerusut pitsaanerillu aqutugalugit piviusunnngortinnissaat anguniarneqarpoq.

Anguniagaq tamanna anguniarlugu suliniuteqarfiit arlallit toqqarneqarput Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup suliarisai ukiunilu aggersuni suliarisassai:

- Sulisunik qitiusunik attassineq: Ilisimatusartunik ilinniagaqartunillu kiisalu qitiusunik allaffeqarfimmi misissueqqissaartartunik tulluurtumik suleqateqalernikkut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi suliatigut avatangiisit qulakkeerneqassapput. Aammattaaq ilinniaqqinnissamut periarfissanik kajumernartunik pilersitsisoqassaaq.
- Sulisussarsiorneq: Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniarsimassutsikkut qaffasissutsip annertusarneqarnissaa pisariaqartippaa aammalu siunissami sulisussat eqqortumik piginnaasallit kajumissarnissaat pisariaqartillugu. Kalaallit Nunaanni sulisussarsiornermi aallaavittut siunnerfigineqartoq tassaavoq minnerpaamik bacheloriunissaq, Danmarkimi nunaniluunniit allani sulisussarsiornermi minnerpaamik kandidatiunissaq. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup paasissutissaatai aallaavigalugit ilinniarnermi suliasat allasinnaanissamik kissaatit akuersaarnerisigut nunatsinni sulisussarsinnaanerup siuarsarnissaa Naatsorsueqqissaartarfiup kissaatigaa.

*Akissarsiat qitiusumit
aqunneqarnerat*

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi akissarsiat aqunneqarnerat sulisorisanullu inissianik tunniussisarnerup tunniunneqartarnerat pisortat ingerlatsiviit allat assigalugit qitiusumit aqunneqarput. Tunngavissatut piurma-saqaatit – suliasat annertusiartornerat ilutigalugu – kingunerisaannik sulisunik pisariaqartinneqartunik piginnaanilinnik sulisussarsiornermi attassiinnarniarnermilu ukiuni aggersuni unammilligassat annertusiartortut Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup eqqumaffigisariaqarpai.

2.7 Sulisoqarneq

Ukioq naallugu suliffiit

Sulisunik atuineq 2013-mi ukiumut sulisorisat amerlassusaannik 17,6-mik naleqarpoq. 31. decembari 2013-mi sulisorineqarput pisortaq, pisortap tullia ataaseq, sulisorisat arfinillit immikkut siunnersortitut atorneqartut, siunnersortit tallimat, paasissutissiisartoq ataaseq, nutserisoq ataaseq allaffimmiullu marluk.

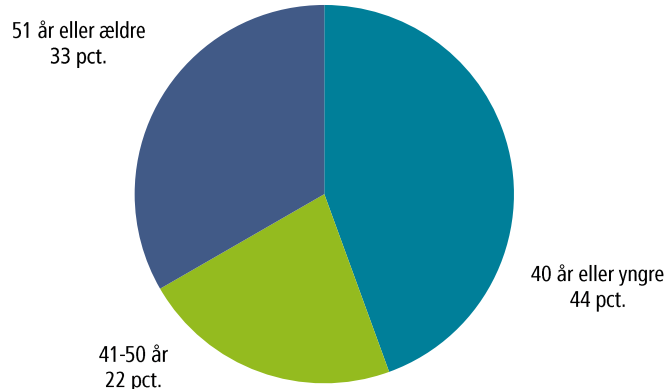
*Sulisut ilinniagaat, oqaasii,
arnaaneratlanguaanaerat
ukiulu*

Sulisunik ukiuni aqqanilinni atuineq sulisunit minnerpaamik bacheloritut ilinniagaqarsimasunit isumagineqarpoq.

Sulisut 55,6 pct.-ii kalaallitsut oqaatsinik ilitsoqqussaqartuupput, 44,4 pct.-iilu danskit oqaasiinik ilitsoqqussaqartuullutik. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueq-qissaartarfimmi sulisut angutit 11-iupput arnallu arfineq-marluullutik. Aggvaqatigiissillugu utoqqaasusaat 42,8-iupput, uttoqqaassutsillu agguataarneqarnerat titartagaq 2-mi takuneqarsinnaapput.

Titartagaq 2

Sulisut utoqqaassusiat malillugu agguataarneqarnerat. Suliniutip 31. december 2013-mi killiffia

2013-mi Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfimmi AC-tut atorfimmi atorfilik tamakkiisumik atorfeqartinneqarpoq. Pinerluuteqarsimasunut kisitsisit allanngortiterneqarnerannut atatillugu stud.scient.pol. suliffimmik misiliisutut aggutsimiit decembarimut atorfeqartinneqarpoq. Tamatuma sanaitigut decembarip naalernerani ilinniartoq ikiortitut sulisinneqarpoq, taassumalu Ukiumoortumik Kisitsisitigut Takussutissat aamma Greenland Figures suliassarai. Sulisoq ataaseq 2013-mi naatsorsueqqissaartarfimmi suliunnaarpoq.

*Qaammamusiallit
akornanni sulisut
aggvaqatigiissillugu ukiuni
7,0-ini sulisimapput*

Ukiup naalernerani sulisoq ataaseq akunnermusiaqarluni sulisorineqarpoq. Qaammamusiallit akornanni agguaqatigiissillu qaammatini 84-ni (ukiut 7,0) sulisoqarsimavoq. Qaammamusiallit akornanni sulisoqarsimanermi ukiut 6,2-it atorneqarsimapput.

2.8 Allaffeqarneq

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2008-ip qiteqqunneraniilli Ilimmarfiup ilaani kalaallit ilisimatusarnermik suliaqartut arlaqartut allat peqatigalugit inissisimavoq. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik illorsuit ilaanni C-mi quleriaat pingajuanni inissisimavoq aqqanilinnik allaffiuteqarluni, marlunnik ataatsimiittarfiuteqarluni arlalinnillu toqqorsiviuteqarluni. Illumik ingerlatsineq Ilimmarfimmi teknikimut immikkoortortamit isumagineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfik 2014-mi ukiup affaani siullermi Nuup qeqqani ininut allanut nuunniarpoq. Qitiusumik Allattoqarfiup allafeqarfissuarmut nuunneranut atatillugu qitiusumik allattoqarfiup init qimasimasaasa iluarsanneqarnerat Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup utaqqivai. Nuunnissami qitiusumik allattoqarfimmi suleqatigisat pingaarnerusut qaninnerulernissaat siunertarineqarpoq, soorlu aqutsisoqarfiit, kommuni, ingerlatseqatigiiffiit anginerusut soqutigisaqaqatigiillutillu suleqatigiiffiit. Kalaallit Nunaanni Naatsorsueqqissaartarfiup allaffii Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfimmi immikkoortotanut allanut qanittumik attuumassuteqassapput.

3.3. Tapiliusseq

Takussutissiaq 8

2013-imi kisitsisitigut takussutissat

Ulloq

Januaari

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – decembari 2012 14.01.2013

Februaari

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – januaari 2013 14.02.2013

Input/output 2006-2008 15.02.2013

Innuttaasut 1. januar 2012 22.02.2013

Isertitat 2011 28.02.2013

Marsi

Akunnittarfinni unnuinerit 4. kvartal 2012 01.03.2013

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – februaari 2013 14.03.2013

Nunanut allanut niuerneq 2012 27.03.2013

Sanaartornermut aningaasartuutininut naleqqersuut 1. januar 2012 27.03.2013

Akit januari 1, 2013 27.03.2013

Aprili

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – marsi 2013. 15.04.2013

Greenland in Figures 2013 15.04.2013

Imigassamik tupanillu eqqussuineq 2012 19.04.2013

Inuussutissarsiornerup aaqqissuussaana 2011 25.04.2013

Maaji

2013-ip aallartinnerani angallatit motoorillit 06.05.2013

nalunaarsorneqartut

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – aprili 2013 14.05.2013

Innuttaasut amerlassusissaat 2013-2040 16.05.2013

Juuni

Akunnittarfinni unnuisut 1. kvartal 2013 03.06.2013

Ilinniarnertuunngorniarnarit inuussutissarsiutitigullu 03.06.2013

ilinniartitaanerit 2012

Drivhusgassinik aniatitsinerit 2011 03.06.2013

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – maaji 2013 14.06.2013

Nunanut allanut niuerneq 2013 kvartali siulleg 20.06.2013

Isumaginninnikkut ikiorsiissutinik pisartagallit 2012 28.06.2013

Aalisariutit 2012 28.06.2013

Aalisarneq piniarnerlu 2012 28.06.2013

Juuli

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – juuni 2013 14 07.201 3

Aggusti

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – juuli 2013 14.08.2013

Innuttaasut juli 1, 2013 15.08.2013

Ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerit 2012 19.08.2013

Septembari

Akunnittarfinni unnuisut 2. kvartal 2013 09.09.2013

Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – aggusti 2013	16.09.2013
Nunanut allanut niuerneq 2013 ukiup affaa siulleg	27.09.2013
Akit juli 1, 2013	27.09.2013
Sanaartornermut aningaasartuutininut naleqqersuut 1. juli 2012	27.09.2013
Oktobari	
Aalisakkanut tunisassianut arlalinnut akinut naleqqersuut, ukiup affaa siulleg 2013	04.10.2013
Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – septembari 2013	14.10.2013
Pisortat aningaasaqarnerat – Naatsorsuutit 2012	31.10.2013
Isertitat 2012	31.10.2013
Novembari	
Kalaallit Nunaanni nukissiuutininik atuineq 2012	01.11.2013
Innuttaasut nikerarnerat 2012	07.11.2013
Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – oktobari 2013	14.11.2013
Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit – Kisitsisit inaarutaasut 2009-2010	20.12.2013
Nuna tamakkerlugu naatsorsuutit – Kisitsisit inaarutaasut 2011-2012	20.12.2013
Takornariaqarneq, 2012-2013	18.12.2013
Aalisarneq piniarnerlu 2012-mi ukiup affaa siulleg	29.11.2013
Decembari	
Innuttaasut ilinniagaqassusiat 2012	27.12.2013
Suliffissarsiortutut nalunaarsukkat – novembari 2013	16.12.2013
Inuussutissarsiornerup aqqissuussaana 2012	Ukioq 2014
Ingerlatseqatigiiffinnut naatsorsuutitigut kisitsisit 2011	17.12.2013
Suliffeqarneq 2012	Ukioq 2014
Nunanut allanut niuerneq 2013 kvartalit pingajuat	20.12.2013
Aalisakkanut tunisassianut arlalinnut akinut naleqqersuut, 3. kvartal 2013	27.12.2013